

בבית המשפט העליון

בש"פ 4263/16

לפני: כבוד הנשיאה מ' נאור

התובע בתיק מס' 751526/5
בית הדין הרבני האזורי
ירושלים:
פלוני

נגד

הנתבעת בתיק מס' 751526/5
בית הדין הרבני האזורי
ירושלים:
פלונית

החלטת בית הדין הרבני האזורי ירושלים
שניתנה ביום 26.5.2016

עמדת התובע מיום 29.5.2016

עמדת הנתבעת מיום 29.5.2016

בשם התובע בתיק מס' 751526/5
בית הדין הרבני האזורי ירושלים: מר אדרי ניסים, טוען רבני

בשם הנתבעת בתיק מס' 751526/5
בית הדין הרבני האזורי ירושלים: עו"ד טליה רם

החלטה

1. ביום 26.5.2016 באה לפניי הודעת בית הדין הרבני האזורי בירושלים על החלטתו להטיל על התובע ארבעה עשר ימי מאסר בהתאם לסעיף 2 לחוק בתי דין דתיים (מניעת הפרעה), התשכ"ה-1965 (להלן: חוק מניעת הפרעה). בהחלטתי מאותו

יום הוריתי על עיכוב ביצוע עונש המאסר שהוטל על התובע עד למתן החלטה אחרת, וכן בקשתי את עמדת הצדדים.

2. התובע טען כי הגיש התנצלות לבית הדין על כך שהטיח דברים בבית הדין וכי הוא "יצא מכליו" עקב העובדה שהנתבעת חזרה בה מהסכמתה להסכם הגירושין והרגשתו שהנתבעת הפרה את האמון בין הצדדים. עוד טען כי הוא אדם חולה הסובל ממחלות רבות, וכן שהוא מטפל בגפו באמו הסיעודית.

3. הנתבעת טענה כי זוהי הפעם השנייה בה התובע צועק ומקלל אותה ואת באת כוחה בעת הדיון בעניינם בפני בית הדין, וכי הפעם קללותיו של התובע הופנו גם כלפי בית הדין ואב בית הדין בפרט. לגישתה, התנצלותו של התובע "לאו התנצלות היא" שכן היא לא מבטאת חרטה על הדברים הבוטים שכוונו כלפיה וכלפי באת כוחה. עם זאת, הנתבעת ציינה כי בשל גילו ומצבו של התובע, ומפאת רחמנותה, היא לא מתנגדת לביטול המאסר ובמקום זאת מבקשת כי יוטל עליו קנס שירתיעו מלחזור על התנהגותו.

4. מפרוטוקול הדיון שהועבר אליי על ידי בית הדין עולה כי העד התחצף, קילל וביזה את בית הדין ואת אב בית הדין בפרט, כי הדיינים התרו בו לפחות פעמיים, ואף הודיעו לו כי הוא עצור בגין הפרעתו למהלך הדיון. לאחר הודעה זו יצאו הצדדים מהאולם. הדיון התחדש לאחר שהתובע הגיש מסמך התנצלות מטעמו, לגביו הביע בית הדין הסתייגות.

5. אכן, התבטאויותיו החריפות של התובע בדיון בפני בית הדין הרבני, ובפני אב בית הדין בפרט ראויות לכל גנאי ומצדיקות לכאורה הטלת סנקציה על התובע. דא עקא, שמעיון מפרוטוקול הדיון שצורף, עולה ספק באשר לשאלה האם בית הדין הזהיר מפורשות את התובע כי הוא יטיל עליו סנקציה אם לא יימנע מהפרעה לדיוני בית הדין.

6. סעיף 2(א) לחוק מניעת הפרעה קובע כי:

"אדם העושה אחד המעשים שלהלן בעת דיוני בית הדין, באולם בית הדין, בלשכתו של דיין, קאדי או קאדי מד'הב או סמוך למקום הדיון, רשאי בית הדין לצוות על הרחקתו, ורשאי הוא, לאחר שהתרה באדם להימנע מהפרעה והוא לא שעה להתראה, להענישו על אתר בקנס או במאסר עד שלושה חדשים".

יפים לענייננו דברי השופט מ' חשין אשר התייחס למהות דרישת ההתראה שבסעיף 2 לחוק מניעת הפרעה, וקבע כדלקמן:

"...מה הוא תוכנה של אותה התראה? אין ספק כי המושג "התראה" משמיע מאליו אזהרה לאדם כי יימנע מהפרעה, והיא לשון-החוק. ואולם דומה עליו כי התראה כהלכתה – כהוראת-החוק – כוללת בחובה אף אזהרה לאדם, כי אם לא יימנע מהמשך הפרעה כי אז ייענש. לשון אחר: המושג "התראה" משמיע לא אך אזהרה על-דרך הסתם, אלא אזהרה מפורשת כי בית-הדין יטיל סנקציה – או עלול הוא להטיל סנקציה – אם לא יימנע המזוהר מהפרעה לדיוני בית-הדין.

[...]

נפתח בנושא ההתראה. בעניין זה מצאנו בפרוטוקול בית-הדין דברים אלה: "בי"ד מזהיר את האישה שלא תתחצף לביה"ד. האישה לא מפסיקה ובי"ד שוב מזהיר אותה". התראה יש בדברים אלה, אולם יכול מי שיקשה אם יש בדברים התראה כהלכתה. טעם הדבר הוא, שלא מצאנו את בית-הדין אומד מפורשות למבקשת, כי תיענש אם לא תעצור בדרכה... ומתוך שלא ידענו כי בית-הדין הזהיר את המבקשת על-כי הנה-הנה עומד הוא לעונשה, דומני כי אחד מן העיקרים חסר מן הספר. אוסיף ואומר, שגם אם הזהיר בית-הדין את המבקשת כי עומד הוא לעונשה אך בלא שאזהרה זו בא זכרה בפרוטוקול, לא יועיל תיקון שיבוא לאחר מעשה. פגם הוא אשר לא יוכל לתקן... (בש"פ 2022/98 ריזר נ' אוחיון, נב (2) 86, 93-94 (1998)) (ההדגשות הוספו – מ.נ.).

7. אם כן, תנאי לאפשרות הענישה הוא בהתראה מפורשת לצד המפריע בנוגע לאפשרות הטלת סנקציה, אשר הובאה לידיעתו (וראו גם: בש"פ 10071/06 פלוני נ' פלוני, פסקאות 4-5 לפסק דינה של השופטת ד' ביניש (2006), ורישום בעניין זה חייב להופיע בפרוטוקול (ראו: בש"פ 2914/93 דראק נ' מדינת ישראל (1993)). בפרוטוקול הדיון שבפניי נכתב כי בית הדין הורה לתובע "לא לדבר ככה" (שורה 23 לפרוטוקול), וכי בית הדין הזהיר פעמיים את התובע שלא לדבר בשמות גנאי (שורות 25 ו-28 לפרוטוקול). איני מוצאת בפרוטוקול התראה מפורשת כי בית הדין יטיל סנקציה על התובע אם לא יימנע מהפרעה לדיונים. בנסיבות אלה נראה לי כי אין מנוס מביטול העונש.

8. אשר על כן, עונש המאסר שהושת על התובע לתקופה של ארבעה עשר ימים לפי סעיף 2(א) לחוק בתי דין דתיים (מניעת הפרעה) - בטל. יש לקוות כי התובע למד את לקחו ולא ישוב על מעשיו בעתיד.

ניתנה היום, כ"ב באייר התשע"ו (30.5.2016).

ה נ ש י א ה